

Републиканска олимпиада по Български език и литература
Схема на оценяването на теста за 12. клас

№ П /п	Тестови задачи	Предполагаеми отговори	Схема на оценяването
1.	Отговорете с ДА или НЕ, като заградите съответното кръгче. Според текста:	А. Да Г. Да Б. Не Д. Да В. Не	L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всеки един правилен отговор.
2.	Тълкувайте с по едно изречение или контекстуален синоним какво е значението на следните изрази в текста.	А. в траур Б. тежка съдба, изпитания. В. постоянна, трайна необходимост, потребност Г. литература като занятие, занаят, професия Д. Изпитвам силен стремеж към слава, алчност за почести Е. Съдба, участ, късмет, щастие, възраждане (<i>варианти</i>)	L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за всяко правилно тълкуване на израза. L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за всяко едно изречение/израз написано без грешки.
3.	Вместо точки запишете кога и в кой град е роден Иван Вазов, в коя година той празнува 70-годишния юбилей и колко години са минали от рождението му.	Иван Вазов е роден в град СОПОТ на 27 юни (9 юли) в 1850 година. 70-годишния си юбилей той празнува в 1920 година. В 2025 година се изпълняват 175 години от рождението на Иван Вазов.	L/0/1 L/0/1/2/3 L/0/1 L/0/1 по 1 точка за всеки верен отговор.
4.	Загради верния отговор на въпроса: Какво събитие е причината за следните думи в юбилейната реч на Иван Вазов:	В. Ньойският мирен договор	L/0/1 1 точка за верен отговор.
5.	Подберете и запишете антоними към следните думи от текста.	Скръбни – радостни, тържествени Развълнуван – спокоен Вътрешния – външния Шепнеше – викаше, крещеше Мощ – слабост (<i>варианти</i>)	L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всеки вярно открит антоним.
6.	Открийте в текста и запишете примери на:	3 метафори: <ul style="list-style-type: none"> • България е облечена в черно, зеят раните ѝ • книжовното поле • непресушим извор от енергия 	L/0/1/2/3 L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки верен пример на троп.

		<ul style="list-style-type: none"> • Звездата на България ще изгрее над живота ѝ • неутолима душевна жажда <p>3 епитета:</p> <ul style="list-style-type: none"> • злата съдба • непресушим извор от енергия • несъкрусима жилавина • неизчерпаема физическа мощ • тежък час <p>(варианти)</p>	
7.	Озаглавете текста и запишете заглавието, като назовете темата и употребите метафора.	<p>Юбилейната самопреценка на патриарха на българската литература</p> <p>Юбилейното слово на патриарха на българската литература</p> <p>Юбилейната изповед на великия българин на книжовното поле.</p> <p>Половин век на книжовното поле</p> <p>(варианти)</p>	<p>L/0/1 1 точка, ако заглавието отразява темата на текста.</p> <p>L/0/1 1 точка, ако заглавието съдържа метафора.</p> <p>L/0/1 1 точка за креативност, за творческа сполука.</p>
8.	Съставете и запишете 3 изречения, като употребите думата „ПОЛЕ” в различни значения.	<p>Значение на думата ПОЛЕ</p> <p><i>мн. полета и поля, ср.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Равнина без гора. <i>Тракийското поле.</i> 2. Обработван равен участък земя; нива. <i>Жътва в полето.</i> 3. Равно пространство, специално пригодено за нещо. <i>Футболно поле. Вратарско поле.</i> 4. В картина – фон. 5. Свободно неизписано пространство в лявата част на страница. 6. <i>Прен.</i> Област на интересите и дейността; поприще. <i>Поле на дейност.</i> 7. <i>Спец.</i> Пространство, в пределите на което се проявяват някакви сили. <i>Магнитно поле.</i> <p><i>прил. полски, полска, полско, мн. полски (в 1 и 2 знач.). Полски мак.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Бойно поле. Пространство, в 	<p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко едно значение.</p> <p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко добре формулирано и правилно построено изречение (при условие, че представлява отделно значение на думата).</p>

		пределите на което се водят бойни действия. (варианти)	
9.	Коментирайте аргументирано с 2 – 5 изречения твърдението на Иван Вазов от юбилейната му реч: „Чувствавам, знам, че народът с чествуването на моята личност, чествува себе си, вярата в силите си, надеждите си.”	С това твърдение Иван Вазов изразява скромност и дълбоко единство с народа си, като поставя своето признание не като лично постижение, а като отражение на националния дух. Той вижда собственото си творчество като глас на българския народ, който събира в себе си неговите страдания, борби и идеали. (варианти)	L/0/1 1 точка за четливо формулирана лична оценка и адекватен коментар. L/0/1 1 точка за аргументирано мнение. L/0/1 1 точка за добре свързан и логично структуриран микротекст. L/0/1 1 точка за добре формулиран отговор. L/0/1 1 точка , ако няма граматични, правописни и пунктуационни грешки.
10.	Характеризирайте с 5 – 7 изречения личността на писателя Иван Вазов, която се разкрива чрез речта му, представена в този фрагмент, като назовете и аргументирате 3 негови черти, които той акцентира в самооценката си.	Родолюбец Мъдър, разсъдителен Не отделя своята съдба от съдбата на народа, Живее с радости и болки на България, Търси опора за ободряване на българския народ (варианти)	L/0/2/3/4 4 точки за пълна и точна характеристика, назовават се и се аргументират не по-малко от 3 черти. 3 точки , ако назовават се не по-малко от 3 черти, но не се аргументират/ или се назовават и се аргументират по-малко от 3 черти. 2 точки , ако не е анализ, а само преразказ по текста, тоест не се формулират характерните черти. L/0/1 1 точка за добре изграден текст.

			<p>L/0/1 1 точка за добре свързан текст. L/0/1 1 точка, ако няма правописни грешки L/0/1 1 точка, ако пунктуационните грешки не са повече от 1.</p>
11.	<p>Резюмирайте с 3 – 5 изречения информацията от текста за България и българския народ.</p>	<p><i>(варианти)</i></p>	<p>L/0/1 1 точка за уменията да се резюмира и обобщава информацията от текста. L/0/1 1 точка за добре свързан и логично изграден текст. L/0/1 1 точка за отсъствие на правописни и граматични грешки. L/0/1 1 точка за отсъствие на пунктуационни грешки.</p>
12.	<p>Запишете следните съществителни имена: кръст, герой, поле, награда</p> <p>А. в множествено число</p> <p>Б. в съчетание с числителното 2 (като го запишеш с букви)</p>	<p>А. кръстове, герои, полета, награди;</p> <p>Б. два кръста, двама герои, две полета, две награди.</p>	<p>L/0/1/2/3/4 по 1 точка за всяка вярна посочена форма.</p> <p>L/0/1/2/3/4 по 1 точка за всяка вярна посочена форма.</p>
13.	<p>Запишете по един пример от изброените глаголни времена, ако те са употребени в текста:</p>	<p>Минало неопределено – съм бил, полезен</p> <p>Минало предварително - НЯМА</p> <p>Минало свършено – работих</p> <p>Минало несвършено – шепнеше, беше, не мислех</p> <p>Бъдеще - ще изгрее</p> <p>Бъдеще в миналото - НЯМА</p> <p>Сегашно – празнувам, присъствавам, зеят, носи, пази, чувствавам, знам,</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всяка правилно назована глаголна форма.</p> <p>L/0/1/2 по 1 точка ако показва отсъствието на формите на минало предварително и бъдеще в миналото време.</p>

14.	<p>Трансформирайте предложения текст В косвена реч, преизказно наклонение, 3 лице ед.число, като продължете след точките следното изречение: Иван Вазов в юбилейната си реч казва, че</p>	<p>Иван Вазов в юбилейната си реч казва, че <i>вече получил награда. Тя състояла в ония хубави мигове, когато чувал старци да му казват, че това което написал, сякаш го изтръгнал из тяхната душа; когато срещнал на улицата войници отпускари — герои на 20 сражения — и те идели да му целуват ръката; когато виждал от прозореца си, че ученици, дошли от далечни краища на България, се трупали пред дома ми...</i></p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6/7/8/9 по 1 точка за всеки вярно трансформиран глагол. L/0/1 1 точка, ако няма грешки при трансформация на личните местоимения. L/0/1 1 точка, ако няма граматични и правописни грешки.</p>
15.	<p>Препишете текста, като отстраните правописните и граматичните грешки в него.</p>	<p>Иван Вазов е една по-особеНа личност, житейскияТ път на която минава през 5 войни – войната за свободна България, войната за съединеНа България, двете балкански и Първата световна. През цялото това време перото на Вазов оставя вечна следа ВЪВ времето. Той увековечава образите и подвизите на целокупния български народ. Колкото хвалби и да отправим към великиЯ Вазов, те никога няма да са много за един от най-големиТЕ български творци.</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6/7 по 1 точка за всяка вярно поправена грешка. L/0/1 1 точка, ако няма допълнително направени грешки.</p>
16.	<p>Прочетете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите:</p>	<p>Просто изречение едно</p>	<p>L/0/1 1 точка за верен отговор. L/0/1 1 точка за верен отговор.</p>
17.	<p>Назовете и запишете 3 творби от Българската литература за героизма на българите по време на национално-освободителни те борби, като посочите и</p>	<p>«Хаджи Димитър», «Хайдуги», «Обесването на Васил Левски», «На прощаване» и др.- Христо Ботев</p>	<p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всяко подходящо заглавие. L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки вярно назован автор.</p>

	авторите на тези произведения.	«Заточеници», «Хайдушки песни» - Пейо Яворов «Една българка», Одите от «Епопея на забравените», «Немили-недраги» и др. – Ив. Вазов <i>варианти</i>	
18.	Свържете със стрелки съответствията: автор – герой.	Пейо Яворов - без съответствие Иван Вазов – Бръчков Алеко Константинов – без съответствие Елин Пелин – Андрешко Йордан Йовков – Албена Христо Ботев - Хаджи Димитър Петко Славейков – Без съответствие Пенчо Славейков – Стоичко Влах Без съответствие – Стоян Глаушев	L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за всяко едно съответствие.
19.	Попълнете изреченията, като запишеш вместо точки съответните имена и дати, названия на градовете и на националните български празници.	1. Учениците на Кирил и Методий – Климент, Наум и Ангеларий - пристигат в България в 885 година. Те са посрещнати от самия цар Борис ; 2. България почти 2 века е под византийското робство. В 1185 година благодарение на Асеневците Асен, Петър, Иван и Калоян започва своята история Второто българско царство. 3. „История славянобългарска“, написана от Паисий Хилендарски в 1762 година бележи началото на епохата на Българското възраждане, стреснала българите от сън дълбок и породила идеята за националното Освобождение. Народните будители (<i>назовете 3 имена</i>) Петко Славейков, Георги Раковски, Христо Ботев, Васил Левски и много други герои родолюбци се честват всяка година	L/0/1-30 по 1 точка за всеки верен отговор.

		<p>на 1 ноември Деня на народните будители.</p> <p>4. След хиляди жертви на Априлското въстание, избухнало в 1876 година през месец април след Руско-турската освободителна война (1877-1878) настъпва дългоочакван ден на Освобождението - 3 март 1878, денят, когато се подписва мирен договор в Сан-Стефано .</p> <p>5. През септември българите празнуват две важни дати: на 6 септември – Съединението, обединило Източната Румелия и Западното княжество България в 1885 година; на 22 септември е друг национален празник – Ден на независимостта на България, провъзгласена в 1908 година в град Велико Търново.</p>	
20.	<p>За Иван Вазов му носи всенародно признание работа на книжовното поле. Какво е онова поле, където според тебе можеш да разкриеш истински потенциала на твоята личност? Съставете текст разсъждение (10 – 15 изречения), в който да изразите аргументирано (3 аргумента) мнението си по въпроса.</p>		<p>L/0/1/2 2 точки, ако личната оценка структурира целия текст (формулира се като теза или пък като логичен извод). 1 точка, ако е проявена своя оценка или отношение, но е само като декларация.</p> <p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки един аргумент.</p> <p>L/0/1 1 точка за уменията да аргументира.</p> <p>L/0/1 1 точка за добре свързан текст.</p> <p>L/0/1 1 точка за логично изграден текст разсъждение.</p>

			<p>L/0/1 1 точка, ако правописните грешки не са повече от 3.</p> <p>L/0/1 1 точка, ако пунктуационните грешки не са повече от 2.</p> <p>L/0/1 1 точка за оригинален творчески отговор.</p>
--	--	--	--